

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

ELSIKKASZTJÁK A MAGYAR KIVÁNDORLÓKAT

Nem mondunk újságot azzal, hogy az utódállamok kormányai mindent megtekernek, hogy az elszakított országrészekről elűzzék a magyarokat és helyükre a maguk fajtáját telepítsék.

Ma már nem folytathatják ezt a munkát olyan erősen, mint eddig, mert kiket el lehetett üldözni, azok már a határon túl vannak. A kivándorlás kérdésével a cseh, román és szerb kivándorlási hivatalok alaposan foglalkoznak. Mindhárom országból kaptunk most jelentéseket, amelyek figyelmet érdemelnek.

A cseh jelentés a legörvendesebb magyar szempontból. A Csallóköz tisztára magyar nyelvű területét a csehek mindenképpen vegyes nyelvűvé szeretnék volna átalakítani, s öt évvel ezelőtt megkezdték a legkíméletlenebb telepítést. Ez az akció azonban — amint most már hivatalosan is beismerik — kudarcot vallott. Bőséges állami támogatással rendkívüli adókedvezményekkel szlovákokat telepítettek ide több csoportban. A földirtók reform révén a Duna folyásának irányában láncszerűen ki kapcsolt hatalmas területeket sajtítottak ki részükre. Olyan mérges igyekezettel fogtak hozzá a szervezéshez, hogy a magyarok jogosan tartottak attól, hogy lábuk alól ki fog futni a föld.

Hat-tíz katasztrális holdnyi parcellákat kaptak a telepések, az élet nehézségeivel azonban nem tudtak megküzdeni és végül is lassan-lassan súlyos adós-

ságokba keveredvén, vagyonuk megmenthető részét pénzre tették és elvándoroltak. A bétételezett telepések — a cseh hivatalos jelentés szerint — főleg Kanadába mennek. Különösen Alsó és Felső Csallóközben vándorolnak ki igen sokan. A magyarok nagyon örülnek a hivatalos jelentésnek, mert szívós munkájuk és kitartásuk eredményét látták a cseh telepítési mozgalom kudarcában. Csallóköz nagyon erősen ragaszkodik magyarságához, ahol egykönnyen nem tudnak a csehek ilyen akciókkal boldogulni.

A román munkaügyi minisztérium kimutatása szerint Erdélyből főleg magyarok vándorolnak ki és elsősorban Délamerikába felé veszik útjukat. A román megszállott területeken tehát még tovább folyik a régi politika. Be kell ismerni azt is, hogy a német lakoosság is mindinkább gyakrabban veszi kezébe a vándorbotot, de a német kivándorlók helyzete nem olyan rossz, mert az amerikai német kolóniákban biztos megélhetést találhatnak.

A statisztikából a következő hivatalos adatokat vehetjük ki: 1926-ban Amerikába vándorolt 1397, 27-ben 872, 28-ban 1504, 29-ben 1597 és ebben az évben 1700 magyar. A magyar-zsidókat külön sorolják fel, 1926-ban 2631, 1927-ben 2924, 1928-ban 3020; 29-ben 3666-an vándoroltak ki. Ezek a statisztikai adatok azonban inkább csak "hátszámok", miután a legtöbb ma-

gyar Bécsen keresztül utlevél nélkül vág neki a nagy utnak. Értesüléseink szerint a Brazíliába érkező gözösök valóságban ontják magukból az erdélyi magyar kivándorlókat. A kivándorlást előmozdító társaságoknak messze ágazó szervezeteik vannak, még a legkisebb faluban is ott dolgozik az ügynök. Különösen Székelyföld pusztul. A gazdasági nyomor itt irtózatos méreteket öltött. A falvakban minduntalan megjelenik egyik vagy másik hajótársaság ügynöke és arra biztatja a szegény fausiakat, hogy adják el homjúkat és vándoroljanak ki a tengerentúrra. A hatóságok nem akadályozzák meg a kivándorlási hílének garandálkodását, csak abban az esetben, ha a kivándorló még olyan fiatal, hogy sor alá kelle ne kerüljön. Ebben az esetben a kivándorlót az ügynökök Bécsbe, majd onnan törvénytelen úton Brazíliába csempézik ki.

Az erdélyi magyar lapok úgy próbálnak harcolni a lelkiismeretlen kivándorlási ügynökök ellen, hogy közlik a braziliai gazdasági jelentéseket. Legutóbb is megírták, hogy a kávé árának hirtelen esése következtében a bevándorló magyarok nagy része, körülbelül negyven százalékos bérleszállítást szenvedtek. Életszükségleti cikkek ára nem hogy csökkenne, hanem még emelkedik. Hiába vannak szerződéses, ezeket egyszerűen felborítják. A nagy munkáseleccsátások következtében óriási a munkanélküliség. Az ottani Ford gyárból nemrégiben bocsátottak el kétszáz magyar munkást s a vasutépítéseknek is állandóan redukálják a munkások létszámát. A magyarok a meg-

szolgált bért is igen sokszor nem tudják megkapni.

Jugoszlávia egyszerűen eltilkolja, hogy a magyarok kénytelenek otthagyni szülőföldjüket. Aranicky Fedor például, a zágrábi kivándorlási hivatali vezetője egyáltalában nem vesz már tudomást a magyar kivándorlásról, pedig jelentése szerint még mindig negyvenezer ember hagyja el évente Jugoszláviát.

A zágrábi törvényszék különben pár nappal ezelőtt súlyosan elítélt egy kivándorlásra csábító társaságot. Klenctagu bünszöveget volt ez, amely csalással és hazugságokkal bírta rá a földműveseket kivándorlásra azáltal, hogy írták, hogy Curabából vagy Kanadából a beutazási tilalom ellenére is be lehet jutni az Amerikai Egyesült Államokba. Jugoszlávia főleg Franciaországba szállít embereket, de a franciák már most kijelentették neki, hogy Franciaország hadisarcból pénzelt "újjaépítési" munkája annyira előrehaladt,

hogy a jövő esztendőben már csak 75 ezer külföldi munkásra lesz szükség.

Legújabbban pedig az a tervük, hogy a magyarokat Hercegovinába telepítik. A jugoszlávok természetesen nem beszélnek a magyar kivándorlókról, ellenben büszkén mutatnak rá arra, hogy körülbelül egymilliónyi szerb és horvát szép pozíciót vívott ki magának a külföldön. A jugoszláv kivándorlók nagyon összetartanak. Évente 18 millió dollárt küldenek haza hozzátartozóinak. Különösen Dalmáciában egész országrészek épültek a dollárokból. A Jugoszlavensky Lloyd hajótársaság alaptőkéjét egyedül a délamerikai jugoszláv emigránsok adták össze. Észak és Délamerikában élő jugoszlávok vagyonát négyszázmillióra teszik a statisztikusok.

Ezeket lehet kiolvasni a jugoszláv, cseh és román jelentésekből.

PAIZS ÖDÖN

Hétről-hétre

Kanada az elmúlt héten nagyon sokat szerepelt a magyar közéletben. Először is egy humorosabb eset kapcsán. Kohn István földműves a tolnamegyei Hőgyészről szabályszerű utlevéllel és vizummal Kanadába akart kivándorolni. Nem léphetett azonban partra, mert a kanadai bevándorlási biztos egyszerűen visszaküldte azzal, hogy Kohn nevű ember csak zsidó lehet, a zsidó viszont nem lehet földműves, tehát itt valami huncutság van a dologban. A kivándorlót védő és visszavándorló iroda erre vizsgálatot indított és megállapította, hogy a kanadai kivándorlási biztos tulságosan elővigyázatos volt, mert legén az a környéken nagyon sok Kohn nevű római katolikus család van.

Ennél sokkal nagyobb jelentőségű az, hogy nagyon sokat vitáztak a parlamentben a magyar buza és a kanadai buza harcáról. Monostoron gazdagylás volt, amelyen a pillsi földművesek S.O.S. jelvényrel a kalapjuk mellett jelentek meg. A kormány minden áron segíteni akart az agrártársadalom nehéz helyzetén és ezért igen nagy elhatározásra jutott. Arról, hogy a terményértékesítés problémája mennyire foglalkoztatja a kormányköröket, már írtunk egyszer. A határokon nagy tárházakat akarnak emelni, de ezek a berendezések még mindig nem elégségesek, mert a Manitoba buza konkurenciája így is erősen fog majd nyomni bennünket.

Mayer János földművelésügyi miniszter bejelentette a képviselőházban, hogy a fogyasztást meg kell terhelni a magyar liszt külföldi értékesítése érdekében. Magyarra lefordítva ez annyit jelent, hogy meg fog drágulni a mindennapi kenyérünk. De ha ezt nem tesszük meg, úgy az ország képtelen külföldön értékesíteni gabonafőlöseleit. Kidolgozták a pontos rendszert a megoldás érdekében. A kereskedők a készletek összevásárlásánál feljárt fognak fizetni és ebből az összegből ad majd az ország ki-

viteli jutalmakat, illetve fedezi azt a különbséget, ami a buza tényleges ára és a különböző elérhető ár között van.

Az egész ország siet az agrártársadalom segítségére, viszont, ha ezt nem tesszük meg, úgy elpusztulunk, mert a termelés legfeljebb négy százalékot hoz, viszont a mezőgazdasági hitel tizenegy percentre is rug. Az ország nagy kölcsönt is fog felvenni. Ebből a pénzből az oroszlan-rész szintén a mezőgazdaság számára fog jutni. Agrárország vagyunk, ha sikerülni fog ezen az alapon a magángazdálkodás szénáját rendbehozni, úgy a fejlődés útján mehetünk tovább.

Magyarország az elmúlt héten nagyon sokat szerepelt a világsajtóban. Megint arról beszéltek, hogy a királykérdés aktuális nálunk; holott arról egyelőre szó sem lehet, hogy a trón betöltésének kérdését a kormány felvesse. Albrecht főherceg letette a hűségcsókot Ottó kezébe és Délamerikába utazott a magyar kivándorlást tanulmányozni. Ezzel nemcsak azok a tervek foszlottak szét, amelyeknek központjában Albrecht magyar királysága állott, hanem lezáródott egy szereimi idill is, amely a főherceg és egy magyar

diplomata elvált felesége között szövődött. A család ellenzi a házasságot és a főherceg fejletleni ment Délamerikába. Beszéltek, illetve írtak arról is a külföldi lapok, hogy Ottó az olasz király leányát fogja feleségül venni. A kormány azonban még csak tudomást sem vesz ezekről a dolgokról, mert az az álláspontja, hogy Magyarországnak jelenleg a gazdasági talpraállás a legfontosabb célja.

A Magyar Jegybank hat százalékról öt és félszázalékra csökkentette a kamatlábát. Az önálló jegybank megalakulása óta ez a legalacsonyabb hivatalos óta Magyarországon. Mindenki nagyon bizik abban, hogy a hivatalos kamatláb mérséklése jótékonyan fogja befolyásolni az ország gazdasági helyzetét.

Budapest más formában is a világ érdeklődésének központjába került. Megnyílt a Szinpadl Szerzők és Zeneszerzők nemzetközi kongresszusa. Budapestben fűdőzölhetjük az egész világ híres íróit. Itt van különben Lauri Volpi a világhírű tenorista is, aki nálunk énekel s aztán Délamerikába utazik. Pallenberg, a

Rendszeres heti személyszállítási forgalmak
Lloyd Hajókkal

KANADA
MONTREAL - HALIFAX
és
EURÓPA
BREMEN

között. Szívesen szolgálunk tanácsot, ha az Ohazába szándékozik utazni. Segítségére leszünk magyarországi rokonainak vagy barátainak Kanadába való kijutásában és a szükséges okmányok megszerzésében.

NEW YORKBOL
EURÓPÁBA
rendszeres heti expressz szolgáltatást a világ leggyorsabb hajóján.
Pénzküldés a világ minden részébe.
Felvilágosításért forduljon a helyi ügynőkhöz vagy

NORTH GERMAN LLOYD
654 Main St Winnipeg, Man
Regina-Edmonton-Vancouver
Montreal-Toronto-Halifax
Calgary

MAGYARORSZÁGBA CSEHSZLOVÁKIÁBA, JUGOSZLÁVIÁBA ÉS AUSZTRIÁBA

Hazautazóknak

megszerezzük a VISSZATÉRÉSI ENGEDÉLYT és UTLEVELET

Hajójegy ára 90.00 Dollár

Minden nap van hajó-indulás

Aki családját, rokonát akarja kihazozni, MEGSZEREZZÜK a szükséges kanadai BEUTAZÁSI ENGEDÉLYT, akár itt váltja meg a jegyet, akár az Ohazában.

TELEPÍTÉS és FÖLDELADÁS

GYORS, BIZTOS PÉNZKÜLDÉS POSTAN

és TÁVIRATILAG

Tegyen egy próbát. Kérjen pénzküldő ívet

"Pannonia"

Western Canada Colonization Society

296½ Main Street

WINNIPEG, MAN.

KANADAI SZOLGALAT HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT

Rendszeres hajójáratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóján:

Váltás meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a be-

HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓKNAK

utazás sokkal gyorsabban történik. Társaságunk itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére lesznek.

EXPRESS HAJÓJARAT

NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT

Rendszeres heti gyorshajókat duplacsavaros oajjal fűtött ingást csökkentő készülékkel ellátott közkedveit hajóknak

ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND, HAMBURG

és NEW YORK

Forduljon felvilágosításért a helyi ügynőkhöz vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE

296 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

MONTREAL - TORONTO - REGINA - VANCOUVER